

Påskelørdag – 31.3. 2018 kl. 22.00 i Ribe Domkirke

I konspirationsthilleren *Corpus Christi*, skrevet af Ribeforfatteren Jesper Holm spiller påsken en særlig rolle. Eller mere specifikt spørgsmålet om, hvad der egentlig skete med Jesu døde legeme, efter at rigmanden Josef af Arimethea fik liget udleveret, så det kunne blive begravet.

I thrilleren, den første af nu to bind om tempelridderen Noah Smith, stilles der spørgsmålstegn ved, om Jesus virkelig opstod fra de døde. Plottet implicerer, at der skete noget andet:

Graven var måske nok tom, men Jesus blev siden begravet et andet sted. Han opstod ikke fra de døde, men han blev begravet i en krypt i det romerske riges udkant.

En viden, som så siden er blevet holdt skjult hos de særligt indviede, men som samtidigt har givet og fortsat kan give anledning til megen vold og mange drab.

Enten fordi man ønsker, at denne "sandhed" kommer for dagen, eller fordi man modsat søger at holde denne "viden" fortsat skjult.

Her er masser af stof til en god og spændende thriller, som den Jesper Holm har skrevet.

Vagterne ved graven

Det at sætte spørgsmålstegn ved, om Jesus virkelig opstod fra de døde påskemorgen, er egentlig et tema, som findes allerede i evangeliernes beretning.

Evangelisten Matthæus skriver om, hvordan den romerske statholder Pilatus påskelørdag valgte at sætte vagter ved Jesu grav, så ingen kunne komme og stjæle Jesu døde legeme.

Det er ypperstepræsterne og farisæerne, skriver evangelisten, som får foretræde for Pilatus og anmoder om, at Jesu grav bliver bevogtet.

"Herre", siger de til Pilatus og fortsætter "vi er kommet i tanker om, at denne bedrager (Jesus), mens han endnu var i live, sagde: efter tre dage opstår jeg. Befal derfor, at graven skal bevogtes indtil tredjedagen, for at ikke hans disciple skal komme og stjæle ham og sige til folket: han er opstået fra de døde"(Matt 27,63-64).

Pilatus følger da deres anmodning og sætter vagter ved graven, og han gør endda den ekstra foranstaltning, at han forsejler graven.

Er vagterne ved Jesu grav placeret for at imødegå en tro på Jesu opstandelse fra de døde, så kommer de imidlertid – og egentlig imod

deres hensigt - hos evangelisten Matthæus - til at bekræfte Kristi opstandelse.

Vagterne bliver nemlig vidner til det, der sker påskemorgen. De ser stenen blive væltet fra Jesu grav, ser graven tom, og de har givetvis også hørt englen forkynde opstandelsesbudskabet til de kvinder, som er kommet for at se til Jesu grav.

Men skriver evangelisten Matthæus så videre: vagterne blev siden købt til at holde deres mund om det, der egentlig skete: Kristi opstandelse, og de blev i stedet betalt for at sige, at det var Jesus disciple, som havde stjålet den døde krop. Vagterne var uheldigvis faldet i søvn og havde således svigtet deres opgave.

Den historie, som vagterne nu satte i omløb, om tyveriet af den døde Jesus går således fortsat som et rygte blandt jøderne, tilføjer evangelisten.

Hvad er fake-news?

Kampen om sandheden og fortolkningen af, hvad der egentlig skete efter Jesu død og gravlæggelse løber således rundt i cirkler. Hvad er sandt? Og hvad er fake-news? Er opstandelsen en fjer, som er blevet til fem høns, eller skete det lige præcis sådan som evangelisterne nedskrev det få årtier efter Jesu død?

Plottet i den moderne thriller ligger jo egentlig i god forlængelse af det rygte, som evangelisten Matthæus siger allerede løb på evangelisternes egen tid, dvs. i det 1. århundrede e. kr.

Liget er ud fra dette tankesæt blevet stjålet eller placeret et andet sted. Jesus er død, men egentlig fjernet for at give plads til forkyndelsen af Kristi opstandelse. Dvs. underforstået denne forkyndelse bygger på en løgn.

Evangelisten Matthæus derimod inddrager meget dygtigt den mistænkeliggørelse, der findes i hans samtid, om hvad der skete i den påske, hvor Jesus blev henrettet, begravet og graven fandtes tom. Hans pointe er den stik modsatte. Han lægger sit evangelium til rette, så det bekræfter, at Jesus virkelig opstod fra de døde.

Vagterne, som egentlig skulle stå værn imod Jesu opstandelse, bliver hos Matthæus vidner til hans opstandelse, og når de siden ikke står ved, hvad de har set, så er det fordi de er blevet betalt til at holde mund. Det er ypperstepræsterne og de ældste blandt jøderne, som betaler dem for at holde kæft.

Kampen om sandheden gør sig således gældende fra den første påskemorgen.

Nogen sikker viden om og en sikker bevisførelse for, at Kristus opstod fra de døde får vi næppe. Den journalistiske dækning af, hvad skete der ved Jesu grav den påskenat var mangelfuld, og de historiske vidnesbyrd, så som netop evangelisternes beretninger, kan naturligvis betvivles.

Men ikke mindst er det vigtigt at have øje for, hvordan evangelisterne selv - og egentlig ganske ædrueligt – afstår fra at male de store syner op af, hvad skete påskemorgen.

Som forfatteren Jesper Holm også anfører i sin thriller, så mangler gensynet med den opstandne ligefrem i den nok ældste beretning om opstandelsen, påskeevangeliet hos evangelisten Markus. Her slutter evangeliet med at fortælle om, hvordan kvinderne flygter fra Jesu grav. Den døde er ikke længere i graven, stenen er væltet fra, og disse kvinder møder blot en engel, som siger til dem, at Jesus er opstanden og at de snart skal se ham igen.

Det er den tomme grav og englens ord om opstandelse, som ryster dem og sender dem afsted.

(Og ganske paradoksalt, hvis evangeliet oprindeligt sluttede her, ender det med følgende ord om disse mennesker på flugt: "Og de sagde ikke noget til nogen, for de var bange". Det må de jo nok have gjort, sagt noget til nogen, for ellers var den historie jo ikke blevet husket og skrevet ned)

I stedet for at se denne slutning hos evangelisten Markus som et argument for, at Jesus ikke stod op fra de døde, vil jeg snarere sige, at den er en sand beskrivelse af, hvordan vi må forholde os til budskabet om Kristi opstandelse fra de døde og håbet om opstandelse fra de døde:

Det er et budskab, som overgår al forstand, som ikke bare vinder gyldighed ved empirisk at kunne verificeres eller ved at kunne dokumenteres.

Jeg forstår godt, hvorfor englens budskab får disse kvinder til at flygte fra graven påskemorgen. Det er for mærkeligt, for sært, hvad de hører. Alt for modsat af det, vi plejer at møde ved en grav. Grænseoverskridende, forstyrrende, uforklarligt og urealistisk. Og jeg kan også godt forstå, at de som udgangspunkt valgte ikke at sige noget til nogen.

Hovedpointen er altså den, at det, som skete påskemorgen, hverken bliver større eller mindre af, at nogen så ham gå ud af graven påskemorgen.

Spørgsmålene om hvad der egentlig skete og kampen om sandheden og hvad der er fake-news vil fortsætte. Sådan er det, idet vi mennesker lever i rygternes verden. Det vil der fortsat kunne skrives mange afhandlinger om og vil kunne give anledning til også mange konspirationsthrellere.

Men opstandelsesbudskabet, at bringe englens budskab med os ud i verden – er ikke afhængig af, om jeg nu kan bevise at det skete, og hvordan det skete. Det vil være at sætte hovedet på stand by, hvis vi kun står og stivner der i en sådan tankegang, om det kan bevises og verificeres eller ej.

Opstandelsesbudskabet er et kald til os. Guds kald til os, at vi ikke kun må se vores liv som fuld af grå og træge dage, og vores fremtid og fællesskab med hinanden som noget, der kun ender med tørre ben og sten på grave.

Hvad der skal blive af os, er i stedet, sådan som en af vores salmedigtere har skrevet: en nådessa, dvs. det, som skete påskemorgen: Gud, som lod sin søn opstå fra de døde, rejser nu dette håb midt i blandt os.

1

¹ At leve med opstandeshåbet er egentlig at leve med det bon mot, som Jesper Holm indleder sin thriller med, et ord fra Thomasevangeliets, et af de tidlige apokryfe evangelier:

Vid, hvad der er for dine øjne,
og det, der er skjult for dig,
vil blive tydeligt.
Thi intet er skjult,
der ikke skal blive åbenbaret